

KONG VALDEMARS JAGTSLOT

4773 Stensved

Panorama over voldstedet Kong Valdemars Jagtslot set fra sydvest langs ydersiden af voldgraven.

Voldstedet ligger smukt plejet i nutidens godslandskab og eng langs Stensby Møllebæk.

Voldbanken med stensætninger fra fundamentet set fra syd.

Panorama over voldstedet set fra øst.

Administration

Ejerforhold
Oprettet
Sidste rettelse
Tilsyn og beskadigelser
Pleje, skiltning og 100 m.-zone
FREDNINGSNR.
STEDNR.

Privatejet, Stensbygaard a/s
2013
02-2021
Kulturarvsstyrelsen - [KUAS](#)
[Vordingborg Kommune](#)
[4227-20](#)
[050206-138](#)

Find Fortidsmindet med GPS

GPS
Længdegrad 12.020631
UTM-system
Breddegrad 54.981782
E 693282 N 6096938

Beskrivelse

Det lille middelaldervoldsted "Kong Valdemars Jagtslot" ligger i engen langs den tidligere mere vandrige Stensby Møllebæk, som gennem Malling Kløft udmunder i Storstrømmen. Det smukke godslandskab tilhører Stensbygaard som ses mod sydøst fra voldstedet. Fra juni 2013 er området blevet offentligt tilgængeligt ad et i alt næsten 10 km. langt stisystem fra Stensved i nord og til Storstrømmen i syd. En tur gennem områdets smukke natur fører gennem åbent land og skov og byder på unikke naturoplevelse krydret med kulturhistoriske spor.

Modsat de fleste af de omkring 1.000 kendte voldsteder fra middelalderen i Danmark, har "Kong Valdemars Jagtslot" næppe på noget tidspunkt haft en defensiv rolle som tilflugtssted. Voldstedet skal derimod ses i sammenhæng med borgen og slottet i Vordingborg, som kun ligger ca. 5 km. mod vest. Selvom voldstedet ligner de tidlige middelalderlige "motte-voldsteder" med en simpel lille borgbanke omgivet af en voldgrav, tolkes anlægget mest som et jagtslot under Vordingborg Slot - og denne brug har derfor også givet navn til voldstedet. Fra Vordingborg Slot residerede adskillige af de danske konger riget og især den jagtglade Kong Valdemar "Atterdag" (1340-1375) har nok benyttet voldstedet under jagter i de store kongelige skove, som helt frem til 1774 tilhørte Vordingborg Slot. Kun kongen havde lov af jage i disse skove og i middelalderen var det forbundet med meget streng straf at forbyrde mod dette.

Voldstedet formodes anlagt i begyndelsen af 1200-tallet, men har aldrig været undersøgt arkæologisk og kun et sparsomt skriftligt kildemateriale omtaler voldstedet. En relativ tidlig fredning i 1905 bevirkede at voldstedet er bevaret til i dag, modsat mange andre som blev sløffet eller stærkt reduceret i omfang i forbindelse med især opdyrkning. Matrikeloplysninger fra 1688 beretter om en gårdsbanke "Vangsgårde" øst for voldstedet. Måske har denne også ligget der tidligere og som traditionen byder huset voldstedets økonomibygninger. Hvor længe stedet var i brug vides ej heller, men voldstedet danner en naturlig forløber for det nuværende Stensbygaard.

Når du kommer til voldstedet ad stien gennem Søskov, ses voldstedet i engen ret øst for skoven på den anden side af Stensby Møllebæk, som nu takket være et naturgenopretningsprojekt i 2007 igen slynger sig gennem engen. Bækken er værdifuld for områdets flora og fauna - bl.a. som yngleplads for havørred. I middelalderen var bækken opstemmet ved Stensby Mølle Sø kort nedstrøms for voldstedet og forsynede dengang i vinterhalvåret hele fem vandmøller med vand til mølledriften.

Fra østkanten af Søskov markerer henvisningspæle stien ad den gamle adgangs-dæmning frem til voldstedet, hvor en informationstavle fortæller mere.

I middelalderen var voldstedet omgivet af sø og mose på de lave arealer, hvor der nu er eng. Ved skiltet ved voldgraven på overgangen mellem dæmningen og voldbanken har der sikkert oprindeligt været en vindebro. Den opgravede jord fra voldgraven blev oplagt til en omkransende ydervold, som stadig ses som en lav vold. På østsiden af denne og på selve voldbanken ligger adskillige sten og murrester fra den nu nedbrudte ca. 11,5 x 8 m. store teglstensbygning med stenfundament, som oprindeligt stod på banken. Kun jordværkerne og de tilbageværende sten vidner om middelalderens sikkert flotte anlæg. Alle trækonstruktioner - hegn, palisader, broer etc. - er for længst forsvundet eller genbrugt.

Betydningen af Stensby-området i middelalderen sættes også tydelig i relief af "Forliget i Stensby" i 1238, hvor den tyske ridderorden tilbagegav det dengang tysk besatte Estland til Danmark ved Kong Valdemar d. 2. "Sejr" (1202-41). Vi ved ikke eksakt hvor aftalen, som er dateret 12-6-1238, blev underskrevet, men voldstedet er et godt bud. Her kunne de afsluttende forhandlinger gennemføres i fred og ro uden at vække unødigt opsigt, men de kongelige følger samt de mange repræsentanter for såvel den tyske ridderorden og Pavestolen i Rom satte uden tvivl sit tydelige præg på området herunder.

Se indslag fra Provins TV Fyn/Sydsjælland om Kong Valdemars Jagtslot, 2017.

